

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Тинч-тотув яшаш байроғи остида

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрушчев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри К. Пино ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги Баёнот кеча «Правда»да эълон қилинди. Москва музокаралари тамом бўлди. Франция-Совет муносабатларини яхшилаш ва ривожлантириш, умумий тинчлик ва хавфсизлиқни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса қўшилди.

Музокаралар Франция билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳар иккала мамлакат халқларининг кўп йиллик традицион дўстлигига асосланган яхши муносабатлар мавжуд эканлигини кўрсатди. Бу муносабатлар ҳамжиҳатлик ва бир-бирларини ҳурмат қилиш асосида ривожланиб бормоқда. СССР ва Франция халқаро ахборот ахшиллаяётган ҳозирги вазиятда ўз кучларини бирлаштириб, тинч-тотув янаш ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик сибсати-нинг муваффақият қозонишига кўп даражада ёрдам бера олади. Ҳар иккала ҳукуматнинг ана шундай сибсатни амалга оширишда интилаётганлиги музокаралар тўғрисидаги Баёнотда ўзининг ёрқин ифодасини топди.

СССР ва Франция ҳукуматлари,—дейилади Баёнотда,—«территориал бутунлигини ва суверенитетини ўзаро ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслиги, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслиги—тинч-тотув яшаш ва давлатлар ўртасида дўстона ҳамкорлик ўрнатиш учун асосий базасидир, деб ишонганликларини изҳор қиладилар». Баёнотда яна бундай дейилади: «Улар шунга аминдирларки, ўзларининг ҳаракатлари туфайли, шунингдек тинчликка ҳудуди шундай интилиш билан илҳомланган бошқа ҳукуматларнинг ҳаракатлари туфайли халқларо ишонч вужудга келади, совуқ муносабатлар уруши узил-кесил тугатилади, зўр бериб қуролланиш тўхтатилади ва бу билан халқлар янги уруш хавфидан қутуладилар».

«Совуқ муносабатлар уруши» йиллари таъсир қўсатган кўп йиллик таянқуфдан кейин Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида икки томонлама ҳукумат музокаралирига килинганлиги, у томон ҳам, бу томон ҳам энг муҳим халқаро проблемаларни дарҳол ва узил-кесил ҳал этиш йўллариини топишни ўз олдига вазифа қилиб қўймади. Бундай вазифани қўйиш лажоки ҳам йўқ эди, бунга сабаб шубҳи, биринчидан, бундай проблемалар манфаатдор барча давлатларнинг бамаслаҳат қарор қабул қилишини талаб этади ва, иккинчидан, ана шу проблемаларга турлича қараётганлиги бу проблемалар юзасидан бир неча кун ичида бир қарорга келиш имконини бермайди. Аммо, шундай бўлса ҳам, музокаралар томонларнинг позицияларини яхшироқ англашга олиб келди. Жумладан, Совет ҳукумат делегацияси Габрий Европада ва Яқин Шарқдаги ҳарбий ва сепарат иттифоклар каби, Габрий Германиянинг ремилянтларизация қилинаётганлиги каби масалалар юзасидан ўз позициясини баён қилди. Совет Иттифоқининг фикрича, ана шундай иттифоклар ва Габрий Германиянинг ремилянтларизация қилиниши умумий тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларига хилофдир.

Бир-бирларининг фикрларини ангадш манфаатдор давлатларнинг позицияларини секин-аста ақиллаштиришга шубҳасиз ёрдам беради. Обьектив кузатувчилар масалан, Совет Иттифоқи ва Франция ҳукуматлари ўзларининг умумий мақсоди қуролсизланиш тўғрисида ва, шу жумладан, ядро қурол соҳасида қуролсизланиш ҳақида, атом энергиясида «фақат тинчлик мақсадларида» фойдаланиш ҳақида бир битимга келишдан иборат эканлигини таъкидлаганликларининг қандай аҳамиятга эга эканлигини ахши билладилар. Совет Иттифоқи ва Франция ҳукуматлари давлатларнинг ва, биринчи гада, беш буюк давлатнинг қуро-яроғлари ва қуролли кучларини камайтириш масаласида бир битимга келиш учун ўз ҳаракатларини давом эттирдилар.

Совет ҳукуматининг қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш учун тинчий ҳаракат қилиб келаятганлиги ҳаммага маълум. Совет Иттифоқи халқаро миқёсда шу масала юзасидан битим тузилишини кутмасдан акка ўзи янги гоят муҳим тадбирни кўрди. Совет Иттифоқи ўзининг қуролли кучларини бир миллион икки юз минг кишига камайтирди, ўз қуро-яроғларини ҳамда ҳарбий харажатларини қисқартирди. Барча мамлакатларнинг зўр бериб қуролсизланиш тўхтатишдан манфаатдор бўлган халқлари бошқа давлатларнинг ҳам Совет мамлакатидан намуна олишни талаб қилмоқдалар.

Москвада олиб борилган музокаралар тўғрисидаги Баёнотда бундай дейилади:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. П. КУНЯВСКИЙНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ФАХРИЙ ЕРЛИГИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тугилган кунига 50 йил тўғанлиги ва Ўзбекистон ССР ер органларидан кўп йил меҳнат қилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ ҳўжалик министрига ер тузиш бошқармасининг бошлиғи Михаил Пинкусович Куняевский Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 21 май.
Тошкент шаҳри.

№ 100 (591)

22

М А И
СЕШАНБА

1956 йил

БАҲОСИ
20 ТИПИН

Б У Г У Н Г И С О Н Д А:

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрушчев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри К. Пино ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисида Баёнот (1 ва 2-бетлар).

СССР билан Франция ўртасидаги маданий алоқалар тўғрисида қўшма Баёнот (2-бет).

Совет-Франция Баёнотининг имзоланиши (2-бет). СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ҳузурда Франция Министрлар Советининг Раиси Ги

Молле ва Франция Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино шарафига қабул маросими (2-бет).

Франция ҳукуматининг бошлиғи Ги Молле Москвадан жўнаб кетди (2-бет).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА (2-бет).

Бутун куч ва воситаларни ғўза парваришидаги қо-лоқликни тугатишга сафарбар қилайлик! (3-бет).

Совет-Франция музокараларининг якуналари тўғрисида халқ демократияси мамлакатлари матбуотининг ёзганлари (4-бет).

Физкультура ва спорт (4-бет).

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрушчев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри К. Пино ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисида

Б А Ё Н О Т

СССР ҳукуматининг таклифига мувофиқ, Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле жаноблари, Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино жаноблари ва уларнинг ҳамроҳлари 1956 йил 15 майдан 19 майгача Москвада бўлдилар.

Улар Москвада бўлган вақтларида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрушчев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан ҳамда бошқа совет раҳбар арбоблари билан музокаралар олиб бордилар. Музокараларда совет томонининг ҳам, Франция томонининг ҳам маслаҳатчилари ва экспертлари қатнашдилар.

Дўстлик ва самийий ошкорлик вазиятида ҳамда ҳамжиҳатлик руҳида ўтган бу музокаралар вақтида Франция-Совет муносабатлари ва бу муносабатларни яхшилаш йўллари масаласи юзасидан ҳам, халқаро проблемалар комплекси юзасидан ҳам фойдали фикр олишув бўлди. Бу фикр олишув фойдали дискуссиалар олиб бориш имконини берди. Бу дискуссиалар бир қанча масалалар юзасидан ҳар иккала ҳукуматнинг нуқтаи назари бир хил эканлигини кўрсатди; иштилофларни камайтиришга муваффақ бўлиниган масалаларга келганда, музокаралар до-қал томонларнинг позицияларини яхшироқ англашга олиб келди.

Ҳар иккала ҳукуматнинг вакиллари яқдиллик билан шунга таъкидла-диларки, кўп йиллик дўстлик традициялари билан боғланган Совет Иттифоқи ва Франция Республикаси ўртасидаги яхши муносабатлар ҳамжиҳатлик ва бир-бирларини ҳурмат қилиш асосида ривожланиб бормоқда.

Халқаро кескинлиқни юмшатиш соҳасида ишлашга интилиш билан илҳомланган ҳар иккала ҳукумат барча соҳаларда Франция-Совет муносабатларини ривожлантириш ва яхшилаш, ҳар икки халқнинг ман-фаатларига ҳам муносибдир ва умумий тинчлик ҳамда хавфсизлиқни мустаҳкамлашга қўшилган муҳим ҳиссадир, деб ҳисобладилар.

Улар кейинги вақтларда халқаро аҳволнинг яхшилانганлигини мамнуният билан таъкидладилар. Аммо, Совет Иттифоқи ва Франция вакиллари ҳозирги вақтда давлатлар ўртасида зарур ишонч ҳануз йўқ деб ҳисоблаб, давлатлар ўртасида, улардаги сибсий, иқтисодий ва социал системаларнинг бир-биридан тафовут қилишига қарамай, ўзаро ишонч-ни мустаҳкамлашга ҳамда улар ўртасидаги муносабатларни яхшилашга ёрдам берадиган тадбирларни амалга оширишга қатъий қарор берган-ликларини таъкидладилар. Шу муносабат билан раҳбарларнинг шахсий алоқа бошлаларини муҳим деб тошиб, Совет Иттифоқи ва Франция вакиллари турли мамлакатларнинг давлат арбоблари ўртасида келгуси-да ана шундай алоқалар ривожланиб боради, деб умид қилганликларини билдирдилар.

Совет Иттифоқи ва Франция Республикасининг вакиллари Бирлаш-ган Миллатлар Устави принциплариға рия қилиб келаятганликларини эслатиб ўтадилар. Ана шу принципларнинг самарали суратда амалга оширилиши ҳал этилмаган проблемаларни изчиллик билан ҳал этишга ёрдам бермоғи керак. Улар ўз ҳукуматларининг Устав низоомларига рия қилишни истаганликларини таъкидладилар. Устав низоомлари ҳар қандай иштилофни тинч воситалар билан баргараф қилишни буюради ва ўз-ўзини мудоффа қилишдан бошқа ҳолларда куч билан таҳдид қилишни ёки кучдан фойдаланишни тақиқлайди. Улар территориал бутунлиқни ва суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслик, бир-бирлари-нинг ички ишларига аралашмаслиги—тинч-тотув яшаш ва давлатлар ўр-тасида дўстона ҳамкорлик ўрнатиш учун асосий базасидир, деб ишонган-ликларини изҳор қиладилар.

Европада хавфсизлик масалалари юзасидан фикр олишув Европада тинчлик ва хавфсизлик умумий тинчликни сақлаш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида ҳар иккала ҳукуматнинг фикри бир-бири билан келганлигини кўрсатди. Аммо, улар Европа проблемалари-ни ҳал этиш воситалари тўғрисида бир фикрга келолмадилар.

Ҳар иккала ҳукумат ҳал этилмаган муҳим масалаларни ҳал этиш мақсадида умумий тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини қўлаб ҳамкорлик қилишни давом эттиради. Улар шунга аминдирларки, ўзлари-нинг ҳаракатлари туфайли, шунингдек тинчликка ҳудди шундай инти-лиш билан илҳомланган бошқа ҳукуматларнинг ҳаракатлари туфайли халқларо ишонч вужудга келади, совуқ муносабатлар уруши узил-кесил тугатилади, зўр бериб қуролланиш тўхтатилади ва бу билан халқлар янги уруш хавфидан қутиладилар.

Қуролсизланиш проблемаси

СССР ва Франция вакиллари музокаралар вақтида қуролсизланиш проблемасини кенг муҳокама қилдилар ва ҳозирги шaroитда қуролсиз-ланиш проблемаси халқаро миқёсда кечиктириб бўлмайдиган вазифа-дир, деган фикрини изҳор қилдилар. Улар шу нарсга аминдирларки, бу проблеманинг ҳал этилиши халқаро кескинлиқни юмшатиш, ишончни мустаҳкамлаш ва ҳарбий харажатлар орасида вужудга келган машақ-қатларни енгиллаштириш ишида гоят муҳим роль ўйнайди.

СССР ҳукумати ва Франция ҳукумати Бирлашган Миллатлар Таш-килотида қуролсизланиш тўғрисида битим тузиш мақсадида қилаётган ишларини давом эттирадилар. Улар ядро қурол соҳасида қуролсизла-ниш ва атом энергиясида фақат тинчлик мақсадларидагина фойдала-ниш зарурлиги гоят муҳим эканлигини таъкидлайдилар. Бу уларнинг умумий мақсади бўлиб қолади ва улар бунга эришиш учун ўз ишларини давом эттирадилар.

Ҳар иккала ҳукумат халқаро миқёсда тегишли контроль ўрнатган ҳолда давлатларнинг қуролли кучларини кўп миқдорда камайтириш ва қуро-яроғларни камайтириш ва, биринчи навбатда, беш буюк давлат-нинг қуролли кучлари ҳамда қуро-яроғларини камайтириш соҳасида зарур чоралар кўриш тўғрисида бир битимга келиш мақсадида ўз ҳа-ракатларини давом эттиради.

Франция ҳукумати Совет ҳукуматининг ўз қуролли кучларини ҳам-да қуро-яроғларини бошқалар камайтирмагани ҳолда камайтириш тўғрисида қабул қилган қарори муҳим эканлигини эътироф этади; Франция ҳукуметининг фикрича, бу қарор қуролсизланиш юзасидан олиб борилаётган музокараларни енгиллаштира олади.

Кам тараққий этган мамлакатларга иқтисодий ва техника ёрдами

Кам тараққий этган мамлакатларга иқтисодий ва техника ёрдами кўрсатиш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Совет Иттифоқи ҳукумати ва Франция ҳукумати кам тараққий эт-ган мамлакатларга иқтисодий ва техника ёрдами кўрсатиш соҳасида биргалликда ҳаракат қилиш зарур деган фикрга тамомила қўшилганли-кларини билдирдилар. Бу чора мамлакатлар ўртасида янада мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатиш имконини беради ва халқаро кескинлиқни юмшатиш ишига ҳисса бўлиб қўшилади.

Ёрдам кўрсатишнинг асосий мақсади ана шу ёрдамдан фойдалана-

диган мамлакатларга иқтисодий ва социал прогресс йўлида ўзлари эри-ши таянаб олган воситалар ёрдами билан мумкин қадар тезроқ илгари силжиш имконини беришдан иборат бўлмоғи керак. Шу сабабдан улар Бирлашган Миллатлар бу соҳада илгари ҳеч қачон қўрилмаган даража-да фойдали роль ўйнай оладилар, деб ҳисоблайдилар. Франция ҳукумати-нинг бу соҳадаги проектлари тўғрисида совет раҳбарларига ахборот берилди. Улар ана шу проектларнинг асосий идеяларини хайрихоҳлик билан қутиб олдилар ва аини вақтда ўзларига тақдим этилган ҳамда чуқур ўрганиб чиқишга сазовор бўлган плани амалга ошириш усуллари тўғрисида ўз фикрларини кейинчалик айтадиган бўлдилар. Франция ҳу-кумати ҳам иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги умумевропа битимига тааладуқли совет таклифини худди шундай руҳда қараб чиқади.

Яқин ва Ўрта Шарқ

СССР ва Франция вакиллари фикр олишув давомида Яқин ва Ўрта Шарқда вужудга келган аҳволни муҳокама қилдилар. Бу аҳвол халқаро кескинлиқни янада юмшатишдан ва умумий тинчликни мустаҳкамлаш-дан манфаатдор бўлган барча ҳукуматларнинг жиддий эътибор бериши-га сазовордир, деб топили.

Франция вакиллари СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида 1956 йил 17-апрель баёнотида чиқарилган ҳулосаларни қизқиш билан таъкидлаганликларини билдирдилар.

Ҳар иккал ҳукумат Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Фалас-тин районида тинчликни мустаҳкамлаш йўлида қўраётган тадбирлари соҳасида ва Хавфсизлик Кенгаши томонидан қабул қилинган тегишли қарорларни бажаришда Бирлашган Миллатлар Ташкилотини қўллаб-қувватлаш зарур, деган битимга келди.

Улар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг араб давлатлари билан Исроил ўртасидаги жанжалли масалаларни манфаатдор томонларга мақбул бўлган асосда тинч ҳал этишни таъминлашга қаратилган ташаб-бусини қўллаб-қувватлайдилар.

Улар Бирлашган Миллатларнинг қочоқларнинг тақдирини яхшилаш соҳасидаги тадбирларини қўллаб-қувватлайдилар.

Шарқи-Жанубий Осиё

Ҳар иккала ҳукуматнинг вакиллари Женева кенгаши Раислари то-монидан Лондонда олиб борилган музокараларнинг натижаларини ўрга-либ чиқдилар, улар шу таразда 1954 йил битимларини амалга ошириш ишига, Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига қўши-лан ҳиссани табриқлайдилар.

Совет-Франция савдо муносабатларини ривожлантириш

Совет Иттифоқи ва Франция вакиллари ҳар иккала мамлакат ўр-тасида савдо-сотиқни ривожлантириш масаласи юзасидан ҳам фикр олишдилар. Ҳар иккала мамлакатнинг вакиллари Франция-Совет товар оборотини бутун чоралар билан ривожлантиришни рағбатлантириш ҳа-қида бир фикрга келдилар ва бу чора ҳар иккала томоннинг иқтисодий манфаатларига муносиб бўлиб, халқларни бир-бирлари билан яқинлаш-тириш ва улар ўртасида ҳамжиҳатлик ўрнатишнинг жиддий фактори бўлади, деб топиладир.

Ҳар иккала мамлакатнинг вакиллари товар оборотини кўпайтириш-га ва унинг стабил бўлишига ёрдам бериш мақсадида бир-бирларига товар етказиб бериш ҳақида узоқ муддатли битим тузишга рози бўлди-лар. Улар бундай битим Франциядан турли тармоқлар учун керакли машина ҳамда асбоб-ускуналарни, хомашё ва саноат товарларини СССРга йил сайин анча кўпроқ етказиб беришни ва шунингдек Франция учун керакли товарларни Совет Иттифоқидан олиб туришни йил сайин анча кўпайтиришни қўзда тутад, деган қарорга келдилар. Шу билан бирга битим ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқда традицион бўлиб қолган товар ва материаллариниға эмас, балки томонларнинг ўзаро келишувига мувофиқ, бошқа товар ва материалларни ҳам етказ-иб беришни қўзда тутади, деган қарорга келинди.

Ҳар иккала ҳукуматнинг вакиллари истеъмод товарларини айир-бошлаш тўғрисидаги ва истеъмолчилар билан товар сотувчлар ўрта-сидаги алоқаларни енгиллаштириш тўғрисидаги масалани бундан бўён ўрганиш ҳақида ҳам бир қарорга келдилар.

3 йилга мўлжалланган мазкур битимни тузиш мақсадида музока-ралар Парижда 1956 йил сентябрь ойида бошланади ва битим 1957 йил 1 январьдан бошлаб кучга киради, деб бамаслаҳат бир фикрга келинди.

Совет вакиллари савдо-сотиқ соҳасида чеклаш ва камситиш бўл-маганда, Совет Иттифоқи ана шу давр ичида Франциядан сотиб олади-ган товарларни анча кўпайтира олур эди ва шунга мувофиқ, Франция-да совет товарлари сотишни кўпайтира олур эди, бунинг натижасида уч йиллик даврининг охирига бориб, СССР билан Франция ўртасидаги товар обороти 1955 йилдаги товар оборотиға нисбатан тахминан 3-4 баравар кўпайлан бўлур эди, дедилар.

Ҳар иккала Ҳукуматнинг вакиллари Франция портлари билан Бол-тиқ деңизийли совет портлари ўртасида парохоллар қатнаб туришини таъминлаш тўғрисида бамаслаҳат битимга келинганлигини мамнуният билан таъкидладилар.

СССР билан Франция ўртасида маданий алоқалар

Ҳар иккала ҳукуматнинг вакиллари Франция билан СССР ўртасида маданий, илмий алоқа ва техника алоқаси масалаларига алоҳида эъти-бор бердилар. Улар ана шу алоқани мумкин бўлган ҳамма йўллар билан ривожлантиришни рағбатлантириш зарурлиги тўғрисида тамомила бир фикрга келганликларини хурсандчилик билан таъкидладилар.

Франция ҳукумати ҳар иккала мамлакат ўртасида илмий соҳада ва санъат соҳасида алоқаларни кенгайтириш ишига ҳисса қўишини иста-ганлигини Совет ҳукуматига маълум қилди; Франция ҳукумати совет инженерлари ва олимларидан бир группасини атом энергияси бўйича Франция Олий Комиссариати марказларига келиш учун таклиф этишга ҳамда Парижда Москва Большой театри балет группасининг спектакл-ларини ташкил этишга тайёр эканлигини билдирди.

Совет ҳукумати ҳам Франция билан маданий алоқаларни янада мустаҳкамлашни ва, жумладан, адабиёт ҳамда вақтли матбуотни айир-бошлашни кенгайтиришни истаганлигини билдирди.

Ҳар иккала ҳукумат ушбу ахборотга илова қилинган Қўшма Баёнот текстини маъқулладилар. Бу Қўшма Баёнот Франция-Совет маданий ҳамкорлигининг принциплари ва формаларини белгилайди.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА).

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрущев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Ташқи Ишлар Министри К. Пино ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисида

БАЁНОТ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Бошқа масалалар

Франция ва СССР вакиллари Европа бирлашмаларини тузиш ҳақида, шу жумладан, атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш тўғрисида ўз мулоҳазаларини баён қилдилар.

Ҳар иккала ҳукумат атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасида мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш, жумладан, ана шу соҳада Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида ҳамкорлик қилинишига ёрдам бериш зарур, деган фикрга келди.

Франция вакиллари Жазоирда ўз олдидиларга турган проблемалар юзасидан ва Франция ҳукумати томонидан Жазоирда амалга оширилаётган сиёсат тўғрисида ўзларининг совет коллегалари билан фикр олишдилар.

Совет вакиллари Франция ҳукумати либерал руҳда ҳаракат қилиб, ана шу жуда муҳим проблемани ҳозирги замон руҳида ва халқларнинг манфаатларини кўзлаб тегишича ҳал этиш йўллари топа олади, деб умид қилганликларини билдирдилар.

Ҳар иккала ҳукуматнинг вакиллари ўзлари олиб борган музокараларнинг натижаларидан мамнун бўлганликларини билдирдилар ва бундай алоқаларни тиклаш фойдалидир, деган қарорга келдилар.

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси
Н. А. БУЛГАНИН.

Франция Республикаси
Министрлар Советининг Раиси
ГИ МОЛЛЕ.

Москва, 1956 йил, 19 май.

И Л О В А

СССР билан Франция ўртасидаги маданий алоқалар тўғрисида Қўшма Баёнот

Москвада Совет Иттифоқи ва Франция Республикаси Ҳукумат делегациялари ўртасида олиб борилган музокаралар давомида СССР билан Франция ўртасидаги маданий алоқалар масалалари юзасидан фикр олишилди.

1. Ҳар иккала Ҳукумат ўзаро манфаатдорлик асосида адабиёт, санъат, фан, техника, соғлиқни сақлаш, маориф ва ҳоказолар соҳасида ҳамкорлик қилишни максимал даражада таъминлаш ва бунинг учун бир-бирларига делегациялар ҳамда айрим кишиларни юбориб туриш тўғрисида бир битимга келди.

Ана шу асосда Томонлар бир-бирларига студентлар юбориб турадилар ва студентлар айирбошлашнинг кенгайтириши кўзда тутилди.

2. Ҳар иккала Ҳукумат ўзаро манфаатдорлик асосида юқорида айтилган соҳалардаги муваффақиятларни айирбошлашга ёрдам бериш ва бунинг учун тегишли информациялар материални бир-бирларига юбориб туриш, турли виставкалар ташкил этиш, дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини, илмий-техника адабиёти ва вақтли матбуотни айирбошлаш, шунингдек театрларнинг, бадий коллективларнинг гастролларини ҳамда концертларини уюштириш ниятида эканлигини билдирди.

Франция ҳукуматининг тақлифи муносабати билан Томонлар Францияда СССР Бойшоё театри балетининг гастролларини ўтказиш ҳақида бир битимга келдилар.

3. Компетент бошқармалар ўртасида фикр олишилганлигини эътиборга олиб, ҳар иккала Ҳукумат радио ва телевидение соҳасида, жумладан, ўзаро манфаатдорлик асосида концертлар эшитишдириш, радио ва телевидение программаларни айирбошлаш йўли билан янада мустақкам ҳамкорлик ўрнатишни истаганлигини билдирди.

4. Ҳар иккала Ҳукумат фильмларни айирбошлаш масаласи юзасидан битим проекти тузиш ҳақида келишди. Бу битим ақин орада имзоланиши керак.

Улар иккала мамлакатнинг ҳар бирига ҳужжатли ва илмий фильмларини олд-сотди билан берадиган ҳолда кўрсатиш имконини беришни истаганликларини билдирдилар.

5. Ҳар иккала Ҳукумат якка-якка ва коллектив спорт алоқаларини кучайтиришга ёрдам бериши ва физкультура соҳасидаги тажрибаларни айирбошлашди.

6. Улар турли формаларда якка-якка ёки коллектив туризмни ривожлантиришга ўзаро ёрдам бериш ҳақида бир битимга келдилар ва бунда молдий ва иқтисодий жиҳатдан қулайроқ шароит вужудга келтиришни кўзда тутилди.

7. Ҳар иккала Ҳукумат ҳар икки мамлакатнинг маданий алоқа ишлари билан шугулланувчи энг оммавий ва энг малакали ташкилотлар ўртасида алоқа ўрнатиш ва бу алоқаларни ривожлантиришга мумкин бўлган барча воситалар билан ёрдам бериш учун ўз кучларини сарф қилди.

8. Улар ҳар бир халқнинг бошқа халқ маданияти, ҳаёт образи ва ижтимоий тузуми тўғрисидаги маълумотини ошириш мақсадида ҳар иккала мамлакат ўртасида маълумотларни кенроқ ва янада эркинроқ айирбошлашга ёрдам бериш ҳақида бир битимга келдилар.

Ҳар иккала Ҳукумат ўзаро манфаатдорлик асосида СССРда рус тилида компетент француз органлари томонидан нашр этиладиган француз журнали чикариш тўғрисида бир битимга келди.

Ҳар иккала Ҳукумат ўзаро манфаатдорлик асосида СССРда француз бадий адабиёти, илмий-техника адабиёти ва вақтли адабиётларини, шунингдек француз музикаси ёзувларидан иборат совет қироатхонасини вужудга келтириш учун; Францияда совет бадий адабиёти, илмий-техника адабиёти ва вақтли адабиётларини, шунингдек совет музикаси ёзувларидан иборат француз қироатхонасини вужудга келтириш учун тегишли имкониятларни ўрганиб чиқиш ҳақида бир битимга келди.

9. Ҳар иккала Ҳукумат Франция билан СССР ўртасидаги маданий алоқаларни янада яхшилашга ёрдам берадиган ташкилот ва муассасаларнинг янги формаларини қўйиб туриш ва ўрганишга рози эканликларини билдирди.

10. Ҳар иккала Ҳукумат маданий ҳамкорлик тўғрисидаги Конвенцияни кейинчалик тайёрлаш ва имзолаш мақбул эканлиги тўғрисида бир битимга келди ва шу мақсадда тегишли бошқармаларга Конвенция текстини ишлаб чиқишни топширади.

СОВЕТ-ФРАНЦИЯ БАЁНОТИНИНГ ИМЗОЛАНИШИ

19 майда Катта Кремль Саройида СССР ҳукумат делегацияси билан Франция ҳукумат делегацияси ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисида Баёнот имзоланди.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва Франция Министрлар Советининг Раиси Ги Молле Совет-Франция Баёнотининг текстини имзоландилар. Баёнотни имзолаш вақтида Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, Н. С. Хрущев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, А. Б. Аристов, СССР Маданият Министри Н. А. Михайлов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари Н. Т. Федоренко, Ташқи савдо министрининг Ўринбосари С. А. Боронов, СССРнинг Франциядаги Фахрли ва Мухтор Элчиси С. А. Виноградов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг коллегиясининг аъзоси Л. Ф. Назаров, СССР Ташқи Ишлар Министрларининг бўлим мудирлари А. А. Арутунов, Ф. Ф. Молочков, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошқармачиси Е. А. Тарабин, СССР Ташқи Ишлар Министрининг бўлим мудирлари А. А. Арутунов, Ф. Ф. Молочков, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошқармачиси Е. А. Тарабин ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўдилар.

Франция томонидан Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино, Франциянинг СССРдаги Фахрли ва Мухтор Элчиси Морис Дежан, Ташқи Ишлар Министрининг Бош секретари Рене Массигли, Министрлар Совети Раиса кабинетининг Директори Жорж Бриан, Ташқи Ишлар Министри кабинетининг Директори Шарль Ботар, Франция Министрлар Совети Раисининг ва Ташқи Ишлар Министрининг бошқа ҳамкорлари ҳозир бўдилар.

Шунингдек, совет ва чет эл матбуотининг, радио ва кинохрониканинг кўп вакиллари ҳам ҳозир бўдилар.

Совет давлати раҳбарлари ҳужжат имзоланганидан кейин Ги Молле, Кристиан Пино билан ва Франция ҳукумат бошлиғи ҳамроҳ бўлиб кетган бошқа кишилар билан кўз қосишиб бир-бирларини таъриқладилар. (ТАСС).

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин хузурида Франция Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва Франция Ташқи ишлар министри Кристиан Пино шарафига қабул маросими

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Совет ҳукуматининг таълифига мувофиқ Москвага келган Франция республикаси Министрлар Совети Раиси Ги Молле ва Ташқи ишлар министри Кристиан Пино шарафига 19 майда Катта Кремль Саройида қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Франция томонидан Министрлар Советининг Раиси Ги Молле, Ташқи ишлар министри Кристиан Пино, шунингдек Ташқи ишлар министрининг бош секретари Рене Массигли, Франция Республикасининг СССРдаги Фахрли ва Мухтор Элчиси Морис Дежан, Министрлар Совети Раиса кабинетининг Директори Жорж Бриан, Ташқи ишлар министри кабинетининг Директори Шарль Ботар, Ташқи ишлар министрининг информация ва матбуот бўлимининг мудир Пьер Баратю, Франция Республикаси Министрлар Совети Раисининг ва Ташқи ишлар министрининг бошқа ҳамкорлари, «Эр-Франс» деган француз компаниясининг вакиллари, «Нормандия-Неман» авиация полкидан совиқ қомандирлар ҳозир бўдилар.

Қабул маросимида совет томонидан Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, Н. С. Хрущев, Г. К. Жуков, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев ўрғандар, СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари В. А. Кучеренко, В. В. Маковичев, В. А. Малишев, Г. Г. Тевосян, М. В. Хрущев, СССР Олий Совети Иттифоқи Советининг Раиси А. П. Волков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Ладис, СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. М. Пегов, СССР министри, Совет Иттифоқи маршаллари, Совет Армияси генераллари, адмираллар, совет жамоатчилигининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, артистлар, СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Министрлар Советининг, КСРС Марказий Комитетининг, СССР Ташқи ишлар министрининг, Ташқи савдо министрининг, СССР Мудофаа министрининг, СССР Маданият министрининг масъул ходимлари ҳозир бўдилар.

Қабул маросимида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, элчиҳона ва миссияларнинг ходимлари, француз журналистларининг катта гуруҳи, совет ва чет эл матбуотининг вакиллари ҳам ҳозир бўдилар.

Қабул вақтида Франция Республикасининг ва Совет Иттифоқининг Давлат гимнлари ижро этилди. Нутқлар сўзланди. Совет пойтахти артистларининг иштироки билан концерт берилди.

Қабул маросими дўстона, самимий вазиёта ўтди. (ТАСС).

Франция ҳукуматининг бошлиғи Ги Молле Москвадан жўнаб кетди

СССР ҳукуматининг таълифига мувофиқ, Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле жаноблари, Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино жаноблари ва уларнинг ҳамроҳлари 1956 йил 15 майдан 19 майгача Москвада бўлдилар.

Улар Москвада бўлган вақтларида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг Аъзоси Н. С. Хрущев ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов билан ҳамда бошқа совет раҳбар арбоблари билан музокаралар олиб бордилар. Музокараларда совет томонининг ҳам, Франция томонининг ҳам масъалатчилари ва асосларлари қатъиян эъланди.

Дўстлик ва самимий ишбилармонлик вазиётида ҳамда ҳамжиҳатлик руҳида ўтган бу музокаралар вақтида Франция-Совет муносабатлари ва бу муносабатларни яхшилаш йўллари масаласи юзасидан ҳам, халқаро йўналишлардаги комплекс муносабатлар ҳам фойдаланиб фикр олишув бўлди.

20 майда Франция Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ги Молле ва унинг ҳамроҳлари Москвадан ўз ватанига жўнаб кетдилар.

Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Франция Ҳукуматининг Бошлиғи Ги Молле билан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари Л. М. Каганович, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари В. В. Маковичев, СССР министри В. Г. Бакаев, Н. П. Дулов, В. П. Еленин, М. А. Лесев, Н. П. Митрополит, Б. Д. Петухов, авиация маршали С. Ф. Жагорский, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари А. А. Громико ва Н. Т. Федоренко, Ташқи Савдо Министрининг Ўринбосари С. А. Боронов, меҳнатқилар депутатлари Москва шаҳар Совети Ижроа қўмитининг Раиси Н. И. Бобровников, ВПСС секретари Н. В. Попова, СССР Министрлар Совети Раиса Протокол бошқармачиси Е. А. Тарабин, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Протокол бўлимининг мудир Ф. Ф. Молочков, СССР Ташқи Ишлар Министрининг 1- Европа бўлими мудирининг Ўринбосари В. А. Вальков, Москва шаҳрининг қоманданти генерал-майор И. С. Колесников ва бошқа расмий кишилар, совет ва чет эл журналистлари, радио ва кинохроника вакиллари қуштиб қолдилар.

Франция Республикасининг СССРдаги Фахрли ва Мухтор Элчиси Морис Дежан, Элчиҳона ҳодимлари, СССРдаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам Ги Моллене қуштиб қолдилар.

...Соат 9 дан 55 минут ўтди. Франция Ҳукуматининг Бошлиғи Ги Молле ва унинг ҳамроҳлари аэродромга кетдилар. Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг Давлат гимнлари ижро этилди. Ги Молле билан Н. А. Булганин фахрий қорув олидан ўтдилар.

Ги Молле микрофон ёнига келиб, қўйидаги баёнотни берди:

— Мен Совет Иттифоқидан юза туриб, даставвал, Франция вакиллари унутмас даражада ақши кутиб олганлиги учун Совет Ҳукуматига ташаккур изҳор қиламан. Мен биринчи навбатда Министрлар Советининг Раиси Булганинга, Хрущев

МОСКВА.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. БУЛГАНИНГА

Мен Совет Иттифоқидан кета туриб, Совет Ҳукуматининг ва халқининг бизни самимий кутиб олганлигидан юза хурсанд бўлганлигини Сизга яна бир марта изҳор қилишни истайман.

Мен Сизга музокараларимизда таомилла маънун бўлганлигини маълум қиламан. Бу музокаралар меннинг Сиз билан, шунингдек Хрущев ва Молотов жаноблари билан ҳамда СССРнинг бошқа раҳбарлари билан ақидан танишини ва Сизлар билан самимий дўстлик алоқаларини мустақамлаш имконини берди.

Биз бир-бирларимизнинг фикримизни ахшироқ англадиқ ва ҳаммамиз прогресс ҳамда тинчликни истаётганлигимизга ишонч ҳосил қилдик.

Франция-Совет дўстлиги мустақамлашди ва келгусидаги ишларимизни кучайтириш учун кенг имконият вужудга келмакда.

Мен ўз ташаккуримни ҳамда Совет Иттифоқининг бахтли ва фаровон ҳаёт кечиришини, шунингдек тинчлик ва инсоният қардошлиги манфаатларини кўзлаб кўраётганлигимиз ўртасида дўстлик бўлишини истаб изҳор қилган тиласкорлигимизни меннинг номидан бутун ҳукумат ва совет халқига маълум қилишнингизни Сиздан сўрайман.

ГИ МОЛЛЕ.

Бу телеграмма 20 май, соат 13 дан 30 минут ўтганида самолётдан берилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Бошоқли дон экинлари ва зигирни ўриб-йигиб олиш ва давлатга топширишни ўтказиш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика дон экинлари ва зигирни ўриб-йигиб олишга тайёргарликнинг қондорлиги бораётганини қайд қилди. Қомбайларни ремонт қилиш кечиктирилмакда. Кўпчилик қолқозлар оддий ўрим-йигим машиналарини ремонт қилишга киришмаганлар, МТСлар техникаси ремонт қилишда қолқозларга тегишлича ёрдам бермаётганлар. Тошкент, Самарқанд, Қашқадарё ва Сурхондарё областларидagi кўпчилик қолқозларда дон экинлари майдонининг аниқгина қисмини заҳарли бегона ўтлар босиб кетганига қарамай, бу ўтларни ўтқ қилиш жуда екин олиб бўлмакда.

Кўпгина қалқозлар қолқозлар хайрон жойларини, оғир биноларини, қон-қанорларини, топ-тарош хўжалигини ва қалла ташини учун автомашиналарини тайёрлаш ишларини бошлаб юбормаганлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика қилмоқда хўжалик ва Сохколар министриларнинг, област ижроия қўмиталари раҳбарларининг ва қалқозлар МТСлар директорларининг эътиборини ҳосил қилиб-йигиб олишга тайёргарлик кўриш соҳасида юза берган қамчиликларини тезда тугатиш учун тегишли таъбирларни кўришти, бу энг муҳим қилмоқ хўжалик кампаниясини намунали ўтказишни таъминлашга қарати.

МТС ва сохколардаги қомбайлар, молотилар ва дон тозалайган машиналарни, шунингдек қолқозлардаги оддий ўрим-йигим машиналарини ремонт қилиш ишлари ҳамда жойда тез қун ичда тугалаш керак. Ўрим-йигим бошлангунча қомбай агрегатларига улар ҳосилни ўртадан дон ва зигир экинлари майдонларини ажратиш ва беришга қўйиш, шунингдек қомбай агрегатлари составини қолқозчилар ва сохко ишчилари билан ўзлаштириш лозим.

Қарор қомбай агрегати тегишли инсрументлар, запирка ва ёнгинга қарши асбоблар, шунингдек похол тўлғайитган ва дон тўлатитган асбоблар билан таъминлангани зарур. Кўпма автомабиль мастерскояларининг бегътов ишлашини йўлга қўйиш лозим.

1 июньгача заҳарли бегона ўтлар босган барча майдонларни аниқлаб чиқиш керак. Бу майдонларнинг ҳаммасини икки марта ўтқ қилиш, шу билан бирга заҳарли бегона ўтларни даладан узоқлаш жойларга олиб бориб ташлаш зарур. Зарарли бегона ўтларни даладан узоқлаш жойларга олиб бориб ташлаш зарур. Зарарли бегона ўтларни даладан узоқлаш жойларга олиб бориб ташлаш зарур.

КОМСОМОЛ-ЕШЛАР ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИМИЗ

ЧАҚИРИҒИГА АСТОЙДИЛ ҚУШИЛМОҚДАЛАР

Партия ва ҳукуматимиз чақириғига жавобан

Областимиз ёшлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча қомсомол ташкилотларига, қомсомолларга, барча совет ёшларига қарата чиқарган Мурожаатини кўтаринчи руҳ билан кутиб олдилар. Ишлаб чиқариш қорхоналари ҳамда турли муассасаларда бўлиб ўтгаётган қомсомол йиллиқлари ва йилликларга бу Мурожаат қилган муҳокима қилинмоқда. Октябрь районидagi Ёгочевский, аскаватор-ремонт заводлари, 2- трамвай депоси ва бошқа ташкилотларда йилликлар бўлиб ўтди. Сўзга чиққан ўртоқлар партиянинг солиқ ёрдами — қомсомолга билдирилган ишончнинг зўр мамнуният билан таъкидланмоқдалар.

Шу кунларда Тошкент шаҳар қомсомол комитети артабалаб кечтача ёшлар билан гапжук. Кўнлаб қомсомоллар партия ва ҳукуматимиз Мурожаатига жавобан, ўзларини олтинчи беш йиллик гитанига қарата Охангарон шаҳри ва электростанция қурилишига ишга юборилганларини сўраб, шаҳар қомсомол комитетига ариза бермоқдалар.

ПАРТИЯНИНГ ИШОНЧНИ ОҚЛАЙМИЗ!

Шу кунларда Тошкент қомсомол ташкилотларига қолувчилар айниқса кўпайди. Ўғиллар йигит ва қизлар шарқ ва шимолнинг табиий бойлиқларини тўлароқ фойдаланишда Ватанга актив ёрдам беришга қарор қилганликлари билдирмоқдалар. Ҳамма жойда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва СССР Министрлар Советининг Мурожаати ўқилмоқда, сўхбатлар, йилликлар ўтказилмоқда. Янги қурилганлар бориш учун қомсомол қўнлаблар беришни сўраб ёлланган биринчи аризалар тушди.

Тошкент авторемонт заводининг ёш ишчилари олдинда слесарь Виктор Строганов сўзлади. У бундай деди:

Франция ҳукумати бошлиғи Ги Молле жаноблари ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино жанобларининг Москвада бўлишлари ҳақидаги махус кинофильмлар

20 май кечқурун Москва телевидениеси орқали Франция Министрлар Совети Раиси Ги Молле жаноблари ва Ташқи Ишлар Министри Кристиан Пино жанобларининг Москвада бўлишлари тўғрисидаги махус телевидение кинофильмлар кўрсатилди.

Ҳужжатли фильмлар Марказий студиясининг операторлари «Нормандия-Неман» француз полкининг иккинчи жаҳон уруши вақтидаги жангларда совет территориясида ҳалок бўлган учувчилари хотирасига ўрнатилган мемориал лавҳанинг 18 майда очилганлигини суратла олганлар. Кинофильмда Кристиан Пино жанобларининг ва авиация бош қаршали П. Ф. Жигаревнинг нутқ сўзлаган вақтларини, ҳалок бўлган 42 та француз учувчилигини ном билан мемориал лавҳа олдинда фахрий қорувлининг ўтишини кўрсатганлар.

Операторлар Франциянинг СССРдаги элчиси Морис Дежаннинг 18 майда Франция Республикаси Министрлар Совети Раиса

ўлар босган майдонларни аввал ўтамадан туриб, ўларнинг ҳосилини машиналар билан ўриб-йигиб олиш қатъиян таъқиқланган.

Дон ҳосилини қомбайинда ўриб олиш билан бир вақтда ери юза юмшатиб кетиш таърибоси кенг қўлланилган. Ҳосил ўриб олганидан кейин ер қуаги экинлар учун тезда ҳайлаб қўйилган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тошкент, Наманган, Самарқанд, Қашқадарё ва Сурхондарё област ижроия қўмиталарини, бу областлардаги қалқозлар районларининг ижроия қўмиталарини ҳамда МТСларнинг директорларини ҳар бир МТС, сохко ва қолқознинг ўрим-йигим графитини тузишни таъминлашга мажбур этди. Бу графика хўжалиқларининг барча мавсуд имкониятлари ҳисобга олиниши, МТС, сохко ва қолқозларнинг ҳамма турли механизмларини, воситаларини умумий фойдаланиш кўзда тутилиши керак. Дон топшириш юзасидан таъкидланган топшириқлар беш қун мудат ичда ҳар бир районга, МТСга ва қолқозга етказилиши лозим. Дон ва зигир ҳосил ўз вақтида, сира но-бўз қилинмасдан ўриб-йигиб олиниши. Дон ўриб олгани ва янчилган ҳамон уруғини донини тозалаш ташкил этилиши, бунинг учун МТО ва қолқозларга мавсуд барча оддий ҳамда мураккаб қалла тозалаш машиналаридан фойдаланиш керак.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ўрим-йигим даврида қолқозларда бозалар яслилари ҳамда бозаларни ташкил этишга ва мавсудларини кенгайтиришга ва уларнинг ишларини яхшилашга, қомбайчилар, тракторчилар ва қолқозчиларнинг яхши ишланларини, дам олишлари учун зарур маданий-маиший шароит яратиб бериш зарурлигига эътибор беришни талаб этди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети дон ва қойли экинларини бармақт ўриб-йигиб олиш ҳамда давлатга топшириш қилмоқ хўжалиқининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблаш ва қилмоқ хўжалик муассасасиларини, совет органларининг ҳодимларини бозодаги экинлар ўрим-йигитишга ўз вақтида, юқори сифатли таъбирларини, уни ноёб қилмасдан йигиштириб олиш ҳамда давлатга топшириш юзасидан МТС, сохко ва қолқозларнинг соиалистиве муносабатини оммавий равишда кучайтириб юборишга қариди.

«Таштекстильмаш» заводининг ишчиси Вера Казарова ўз аризасида бундай деб ёзди:

— Мен партия ва ҳукуматимизнинг оталарча гамхўрликларни тўғайиб миллионларча совет ёшлари қатори ўрта маълумотли бўлиб олдим. Заводда ишлаб халқимизга фойда келтирмоқдам. Лекин олтинчи беш йилликнинг янги қурилганларга борсам бундан ҳам кўпроқ фойда келтиришимни тушиниб олдим. Шунинг учун ҳам Охангаронга янги қурилганга бориб ишларга қарор қилдим.

